

מכון ון ליר בירושלים

THE VAN LEER JERUSALEM INSTITUTE

معهد فان لير في القدس

הנחיות להגשת כתבי יד לכתב העת תיאוריה וביקורת

כל המאמרים בתיאוריה וביקורת עוברים תהליך שיפוט בידי קוראים מומחים. להלן הנחיות להגשת מאמרים לשיפוט:

- יתקבלו לשיפוט מאמרים בשפה העברית בלבד.
- המאמרים בתיאוריה וביקורת ערוכים ומותקנים לפי שיטת מדעי החברה. יש להתקין את המאמרים המוגשים על פי הנחיות ההתקנה שלהלן. **מאמרים שאינם מותקנים על פי הנחיות אלה לא יתקבלו לשיפוט.**
- היקף מאמר לא יעלה על 8,000 מילים כולל נספחים, הערות שוליים וביבליוגרפיה.
- יש לצרף למאמר תקציר בעברית ובאנגלית וכן את כותרת המאמר ושם המחבר באנגלית.
- המאמר ילווה בעמוד שער ובו שם המחבר, כתובתו, מספר טלפון ודוא"ל. כמו כן יש לציין את שיוכו האקדמי, המקצועי או האחר של המחבר.
- לוחות ותרשימים יובאו בצורתם הסופית. תצלומים, תמונות וחומרים חזותיים אחרים יצורפו בגודל 2 מגה לפחות.
- המחבר אחראי להשיג את הסכמתם של בעלי זכויות היוצרים לשימוש בכל החומרים החזותיים והשירים במאמרו, ולשלוח למערכת אישור בכתב.
- כל זכויות היוצרים על המאמרים המתפרסמים בתיאוריה וביקורת שייכות למכון ון ליר בירושלים ולהוצאת הקיבוץ המאוחד. לא ניתן לפרסם מאמר שראה אור בתיאוריה וביקורת בבמה אחרת בלי לקבל את הסכמת מכון ון ליר בירושלים.
- מאמרים נבחרים מתוך כל גיליון יתורגמו לאנגלית, בהסכמת המחבר/ת, ויפורסמו באתר האינטרנט של כתב העת.
- לא יתקבלו לפרסום מאמרים שהתפרסמו בכתב עת אקדמי אחר, בעברית או באנגלית.

נוסף על המאמרים, העוברים שיפוט כמקובל בכתבי עת אקדמיים, מתפרסם בתיאוריה וביקורת גם המדור "מסה וביקורת", שבו מופיעים מסות ומאמרי ביקורת בהיקף של כ-2,500–3,500 מילים. המדור מזמין כותבים להציע טקסטים שאינם נענים בהכרח למבנה השיח האקדמי, ושדווקא מתוך כך מסוגלים לפרוץ את הגבולות המקובלים ולנסח דיון ביקורתי ומקורי.

מאמרי הביקורת המתפרסמים במדור "מסה וביקורת" יעמידו במרכזם טקסט תרבותי אחד או יותר (כגון הצגה, סרט, סדרת טלוויזיה, ספר, תערוכה, מופע או תופעה) הנוגע לחברה ולתרבות בישראל. הטקסטים התרבותיים הנסקרים ישמשו מצע לדיון רחב יותר, שיכלול אבחנות ותובנות תיאורטיות או פוליטיות הרלוונטיות לכתב העת כבמה ישראלית.

עם הדפסת הגיליון יקבל כל מחבר עותק מודפס וכן PDF של מאמרו.

לפרטים ולמשלוח כתבי יד: סנדה פוקס, מזכירת המערכת, 02-5605201, Sandaf@vanleer.org.il

מכון ון ליר בירושלים

THE VAN LEER JERUSALEM INSTITUTE

معهد فان لير في القدس

התקנה של מאמרים לכתב העת תיאוריה וביקורת הנחיות למחברים

נהלים

1. כתב היד יישלח בקובץ word (ולא בקובץ PDF או אחר) למזכירת המערכת יעל שלו-ויגיסר yaels@vanleer.org.il
2. המאמרים ילוו בעמוד שער ובו שם המחבר, כתובתו, כתובת הדוא"ל ומספרי הטלפון שלו. כמו כן יצוין שיוכו האקדמי, המקצועי או האחר (הפנייה כאן ובהמשך היא לנשים ולגברים כאחד). כמו כן, יש לצרף למאמר תקציר בעברית ובאנגלית וכן את כותרת המאמר ושם המחבר באנגלית.
3. על המחברים מוטלת החובה לוודא שכתב היד מותקן לפי ההנחיות שלהלן. **כתבי יד שלא יותקנו לפי הכללים יוחזרו למחברים לתיקון טרם הבאתם לדיון במערכת המדעית.**
4. כתבי היד צריכים להיות כתובים לפי עקרונות החיבור הבסיסיים. חיבורים שאינם ראויים מבחינת המבנה, הלשון או התוכן יוחזרו למחברים לתיקון טרם הבאתם לדיון במערכת המדעית. לעקרונות בסיסיים (באנגלית) בכתיבה ראו: <http://www.bartleby.com/141/strunk5.html>
5. בעת הצורך, המחברת תדאג לקבל אישור מבעלי זכויות היוצרים לפרסום בתי שיר, מפות, תצלומים, איורים, כרזות וכיוצא בזה.
6. לוחות ותרשימים ימוספרו בנפרד מספור רציף וישולבו בגוף המאמר. נוסף על כך, יש לצרף למאמר קובץ אקסל מקורי ובו כל הלוחות והתרשימים. לוחות ותרשימים שהועתקו ממקור לועזי יתורגמו לעברית. ההחלטה אם להדפיס בצבע את התרשימים, כולם או מקצתם, נתונה בידי הוצאת מכון ון ליר.
7. המחברת תקבל את החיבור לבדיקה ולטיפול לאחר עריכת הלשון, ולאחר הכנת העותק הסופי יועבר כתב היד לסדר דפוס. המחברת תקבל לעיון גם את הגהת הסדר המעומדת הראשונה. בשלב זה אין להכניס שינויים בטקסט ובהערות השוליים, למעט תיקון שגיאות.

א. כללי

1. עיצוב פסקה וגופן

- בגוף הטקסט ישמש גופן "דיוויד", גודל 12, ברווח של שורה וחצי, ביישור לשני הצדדים. ללועזית ישמש גופן Times New Roman, גודל 12.
- השורה הראשונה בכל פסקה ברצף הטקסט תוזח שמאלה ב-1.27 ס"מ. בין פסקה לפסקה לא יהיה רווח יתר.
- לא תוזח השורה הראשונה בפסקה שמתחילה אחרי כותרת, אחרי ציטוט מוזח או אחרי לוח או תרשים.

2. כתיב

- במכון נהוגים כללי הכתיב חסר הניקוד של האקדמיה ללשון העברית, להוציא כמה חריגים.

3. הדגשות

- הדגשת טקסט תיעשה בגופן מודגש (ורצוי להמעית בהדגשות). סימן הפיסוק הצמוד למילה מודגשת יופיע ללא הדגשה. הדגשת מילים בלועזית תיעשה באות נטויה.

4. אותיות נטויות

- **אין להטות אותיות עבריות כלל.** הטיה תשמש להדגשת מילים בלועזית ולכתיבת שמות פריטים ביבליוגרפיים לועזיים.

5. שמות פרטיים

- שמות אישים, הוגות וחוקרים ייכתבו **במלואם** באזכור הראשון בטקסט: **ישעיהו ליבוביץ**; **פידור מ' דוסטויבסקי**; **חנה ארנדט**. באזכורים הבאים ייכתב שם המשפחה בלבד.
- שם לועזי שקשה לשחזר את צורתו על פי התעתיק העברי יובא בסוגריים בלועזית בפעם הראשונה שהוא נזכר (בסוגריים ייכתב שם המשפחה בלבד): **זיוף שאיי-בר (Chailley-Bert)**.
- **ראשי תיבות של שמות רבנים**: בפעם הראשונה שנוצר השם יש להביאו במלואו (למעט שמות מקובלים מאוד, למשל: הרמב"ם, רש"י, ולידו, בסוגריים, ייכתבו ראשי התיבות המקובלים. באזכורים הבאים אפשר להסתפק בראשי התיבות: **ר' משה קורדוברו (רמ"ק)**; **ר' נחמן קרוכמל (רנ"ק)**; **ר' שמעון בן גמליאל (רשב"ג)**.

6. מובאות

- המובאות צריכות להיות זהות לחלוטין למקור. כל הסבר, השלמה או תוספת יבואו בסוגריים מרובעים: **"עצם קיומו [של עם ישראל] מעיד על כך"**.
- מובאות ברצף הטקסט יובאו במירכאות כפולות. מובאות ארוכות מארבע שורות יובאו בקטע מוזח שמאלה, בלי מירכאות. אחריהן יבוא רווח כפול.
- **אין לשלב קטעים לועזיים ברצף הטקסט.** מובאות לועזיות יש להביא בתרגום לעברית, ולהפנות למקור הלועזי (אין צורך לצטט את המקור הלועזי של קטע שתורגם). **אם החיבור פורסם בעברית, יש לצטט מהפרסום העברי ולהפנות אליו.**
- פסיחה במובאה תצוין בעזרת שלוש נקודות בתוך סוגריים מרובעים, עם רווח לפנייהם ואחריהם: **"השבעתי אתכם בנות ירושלם [...]"** **אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ"**.
- מראה המקום למובאה יובא בהערת שוליים.

7. מירכאות

- בטקסט ישמשו מירכאות כפולות לכל עניין ("). מירכא בודד (') ישמש רק לציון מירכאות בתוך מירכאות. מונחים באנגלית ייכתבו ללא מירכאות, ובדרך כלל באותיות קטנות (lower case).

8. הערות שוליים

- הפניה להערת שוליים בגוף הטקסט תבוא **לאחר** סימן הפיסוק (למעט קו מפריד): **הנושא נדון בהרחבה בספרות המחקר¹.**
- רצוי להימנע מהפניה להערות בכותרות.
- אין להפנות להערת שוליים בכותרת ראשית, למעט הערת כוכבית (ראו להלן).

9. הערת כוכבית

- הערת כוכבית עניינה דברי תודה או הסבר כללי על המאמר. היא תבוא בראש רשימת ההערות ותצוין בכוכבית. הכוכבית לא תסומן בכותרת המאמר.

10. לוחות ותרשימים

- לכל לוח ולכל תרשים בטקסט יהיו **מספר וכותרת**: **תרשים 2: שיעור האבטלה על פי רמת ההשכלה, 2000—2010**. כותרות התרשימים יופיעו מעליהם ולא בתוכם.
- הלוחות והתרשימים ימוספרו בנפרד ובמספור רציף לפי סדר הופעתם בטקסט.

- לכל לוח ולכל תרשים צריכה להיות הפניה בגוף הטקסט: **לוח 1 להלן מציג את....** הלוח או התרשים צריכים להיות מלווים בדיון: **מתרשים 1 עולה כי....** **אין להביא לוחות או תרשימים בלי הפניה אליהם ובלי דיון בהם.**
- מתחת לכל לוח ולכל תרשים תבוא הפניה למקור שממנו נלקחו הנתונים (בגופן בגודל 10, ברווח בודד): **מקור: גוטליב ופרומן 2011.** מראה המקום המלא של המקור יופיע ברשימת המקורות.

ב. ביבליוגרפיה

1. הפניות בטקסט לפריטים ביבליוגרפיים

- הפניה לפריט אחד או לשני פריטים תובא בגוף המאמר בין סוגריים עגולים. הפניה ליותר משני פריטים תיכתב בהערות שוליים.
- אם מצוין מספר העמוד, יש להביאו אחרי שנת הפרסום, ולפניו פסיק. למשל: **לאור 2002, Shenhav 2004, 22 ; 54**
- ההפניות ייכתבו בסדר כרונולוגי, מן המוקדם אל המאוחר. הפניות לפריטים מאותה השנה ייכתבו בסדר אלפביתי. הפניות לפריטים בעברית יבואו לפני ההפניות לפריטים בלועזית.
- אם יש לפריט שלושה מחברים ומעלה, ייכתב רק שמו של המחבר הראשון ואחריו המילה "ואחרים", ובפריט לועזי – *et al.*: **כהן ואחרים 2004 ; Lamont et al. 2002.** אם לפריט יש שני מחברים, ייכתבו שמות שניהם: **שנהב ויונה 2008.** **במראה המקום ברשימת המקורות יופיעו שמותיהם של כל המחברים.**
- הפניה לשני פריטים של אותו מחבר תיכתב כך: **אברהמי 1983 ; 1986.** הבחנה בין פריטים של אותו מחבר מאותה השנה תיעשה בעזרת הצמדת אותיות לשנת הפרסום: **נגבי 2000 ; 2000 ; נחם תשס"ט ; תשס"ט ; Jones 1997a ; 1997b ; 2000**
- הפניות לפריטים מן העיתונות היומית ייכתבו כרגיל – שם הכותב ושנת הפרסום: **נגבי 2000.** אם מדובר במאמרי מערכת, ההפניה תהיה על פי שם העיתון: **הארץ 2005.** מראה המקום המלא יופיע ברשימת המקורות.
- הפניות לפריטים מקוונים ייכתבו גם הן כרגיל – שם המחבר ושנת הפרסום.
- מראי מקום למכתבים ולתעודות ארכיוניות יירשמו במלואם בהערות שוליים. פריטים אלו לא ייכללו ברשימת המקורות שבסוף המאמר. בהפניה הראשונה אל הארכיון ייכתב השם המלא של הארכיון ובסוגריים השם המקוצר: **בית הספרים הלאומי (להלן: בה"ס) ; הארכיון הצינוני המרכזי (להלן: אצ"מ).** בהפניות חוזרות יובא רק השם המקוצר: **"גילוי דעת של הסוכנות היהודית", 29.11.1943, אצ"מ, S25/5547.** פרוטוקול ישיבת משרד החינוך, אפריל 1957, ג"מ, גל-5/1429.
- **"Field Report no.12, December 1949", Hanna Arendt, בה"ס כ"י, 793/288.**
- **מראי מקום לפסקי דין יירשמו גם הם בהערות שוליים, בלי הדגשה כלשהי: בג"ץ 454/94, שדולת הנשים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מח(5) 501. בג"ץ 6698/95, עאדל קעדאן נ' מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד נד(1) 258. Weinberger v. Wiesenfeld, 429 U.S. 636 (1975)**

2. רשימת המקורות

- בסוף המאמר תובא רשימת הפריטים הביבליוגרפיים שאוזכרו במאמר, תחילה המקורות בעברית ואחר כך בלועזית.
- כותרות בשפות זרות ייכתבו בשפת המקור, **באותיות לטיניות.** לכותרות בשפות לא שכיחות (למשל שפות סלביות) יצורף תרגום בסוגריים מרובעים. כותרות בערבית ייכתבו **בתעתיק לעברית**, ויצורף להן תרגום בסוגריים מרובעים.
- במראי מקום לפרסומים לועזיים, כל המילים והקיצורים שאינם חלק משם הפרסום (למשל (in, and, ed., trans.)), לרבות שם העיר שבה החיבור ראה אור, ייכתבו באנגלית, גם אם הפריט בשפה אחרת.
- חשוב להקפיד על מראי מקום מלאים (לאופן הרישום ראו הדוגמאות שבהמשך). השמות הפרטיים של המחברים, העורכים או המתרגמים יובאו במלואם.

- הרשימה תסודר בסדר אלפביתי. פריטים שונים של אותו מחבר יירשמו בסדר כרונולוגי, מן המוקדם למאוחר. שמות פרסומים בעברית ייכתבו **בהדגשה**, ובלועזית – בהטיה. שמות מאמרים, הרצאות ועבודות דוקטור ייכתבו בין מירכאות כפולות.
- במראה המקום לפריט מתורגם יש להביא את שם המתרגמת אחרי שם הפריט ולציין את השפה שממנה תורגם (אלא אם כן התרגום מאנגלית): **מצרפתית רמה איילון**. אם תורגם מאנגלית, ייכתב כך: **בתרגום יוסי מילוא**. שם המתרגם והשפה שממנה תורגם יצוינו גם במראי מקום לפריטים באנגלית: **trans. from the French Alan Sheridan**
- הבחנה בין פריטים של אותו מחבר מאותה השנה תיעשה בעזרת הצמדת אותיות לשנת הפרסום. חשוב להקפיד שהפריטים יופיעו בסדר כרונולוגי, מהמוקדם למאוחר: נגבי, משה, 2000א. "נפל על מזבח הגזענות", **מעריב**, 6.10.2000. —, 2000ב. "מלחמת 'קודשי ישראל'?", **מעריב**, 20.10.2000.
- **נדרשת התאמה מלאה בין ההפניות בגוף הטקסט לבין רשימת המקורות**: פריטים שיש אליהם הפניה בטקסט צריכים להופיע ברשימת המקורות, ולהפך – לכל הפריטים ברשימת המקורות צריכה להיות הפניה בטקסט.
- **פריטים מקוונים**: כאשר פריט מופיע גם בדפוס וגם במרשתת, נסתפק בהפניה לפרסום שבדפוס. **במראי מקום לפריטים מקוונים בדרך כלל לא תצוין כתובת האינטרנט שבה הם מופיעים. לא יצוין גם תאריך האחזור של הפריט**. במקום כתובת האינטרנט נוסף **(מקוון)/online** בסוף מראה המקום. כתובת האינטרנט תצוין רק כאשר אין דרך קלה יותר למצוא את הפריט או כאשר יש חשש לאי-הבנה. אפשר לקצר כתובות ארוכות בעזרת TinyURL או אתרים דומים. כאשר ברור שהפריט מקוון (בעיקר מאמרים בעיתונות האלקטרונית) נוותר על הציון **(מקוון)/online**.

דוגמאות לרישום מראי מקום של פריטים ברשימת המקורות

ספרים

כהן, אשר, 2004. **התבוללות ישראלית: טמיעתם של לא יהודים בחברה היהודית בישראל והשלכותיה על הזהות הקולקטיבית**, מהדורה שנייה, רמת-גן: מרכז רפפורט לחקר ההתבוללות, אוניברסיטת בר-אילן.

Anderson, Benedict, 1983. *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*, London: Verso.

Eriksen, Thomas H., 1993. *Ethnicity and Nationalism: Anthropological Perspectives*, London: Pluto Press.

פרק מספר

גירץ, קליפורד, 1990. "הדת כמערכת תרבותית", **פרשנות של תרבויות**, בתרגום יואש מייזלר, ירושלים: כתר, עמ' 89--122.

Arendt, Hannah, 2007 [1943]. "The Crisis of Zionism," in *The Jewish Writings*, ed. Jerome Kohn and Ron H. Feldman, New York: Schocken Books, pp. 329--337.

קובצי מאמרים

ורסס, שמואל, 1994. "בין תוכחה לאפולוגטיקה: 'בעיר ההרגה' של ביאליק ומסביב לה", עוזי שביט וזיוה שמיר (עורכים), **במבואי עיר ההריגה: מבחר מאמרים על שירו של ביאליק**, תל אביב: הקיבוץ המאוחד ואוניברסיטת תל אביב, עמ' 40--70.

Mehta, Uday S., 1997. "Liberal Strategies of Exclusion," in Frederick Cooper and Ann L. Stoler (eds.), *Tensions of Empire: Colonial Cultures in a Bourgeois World*, Berkeley and Los Angeles: University of California Press, pp. 59--86.

מאמרים בכתבי עת

אופיר, עדי, 1995. "פרשת דרייפוס ובתי ספר פוליטיים אחרים", *תיאוריה וביקורת* 6 (אביב), עמ' 161--176.

Albeck, Plea, 1972. "The Status of Women in Israel," *American Journal of Comparative Law* 20, pp. 693--715.

Wood, Nancy, 1999. "Memory on Trial in Contemporary France: The Case of Maurice Papon," *History & Memory* 11, 1 (Spring/Summer), pp. 41--76.

עיתונים יומיים

אבנרי, אריה, 1990. "קול קורא במע"ץ", *ידיעות אחרונות*, 9.11.1990.

הארץ, 1988. "מאמר מערכת", *הארץ*, 20.6.1988, עמ' ב1.

סריג, מרב, 2003. "שופכים את התינוק", *הארץ*, מוסף סוף השבוע, 17.10.2003.

The Canadian Jewish News, 1996. "Israelis Voice Concern over Terms of Free Trade," *The Canadian Jewish News*, Feb. 22.

עבודות מוסמך ועבודות דוקטור

סבן, אילן, 2000. "המעמד המשפטי של מיעוטים במדינות דמוקרטיות שסועות: המיעוט הערבי בישראל והמיעוט דובר הצרפתית בקנדה", עבודת דוקטור, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים.

Wildenthal, Lora, 1994. "Colonizers and Citizens: Bourgeois Women and the Woman Question in the German Colonial Movement, 1886--1914," Ph.D. dissertation, University of Michigan.

הרצאות שנישאו או עבודות שהוגשו בכינוסים

הנדל, אריאל, 2006. "טכנולוגיה של אי-וודאות מרחבית בשטחים הכבושים: מבוא לגיאוגרפיה של אסון", הרצאה שנישאה במסגרת הסדנה "חיים חשופים" במכון ון ליר בירושלים, 18--20 בספטמבר.

Adelman, Rachel, 2009. "'Such Stuff as Dreams Are Made On': God's Footstool in the Aramaic Targumim and Midrashic Tradition," paper presented at the annual meeting for the Society of Biblical Literature, New Orleans, Louisiana, November 21--24.

Litman, Todd, 2001. *What's It Worth? Economic Evaluation for Transportation Decision-Making*, paper presented at the Internet Symposium on Benefit-Cost Analysis Transportation Association of Canada, February.

ניירות עמדה, ניירות עבודה וניירות מדיניות

פלוג, קרנית, ניצה קסיר (קלינר) ויונה רובינשטיין, 2000. "השפעת שכר המינימום על התעסוקה בענפים (נבחרים) עתירי עבודה במשק הישראלי", *נייר עבודה*, ירושלים: בנק ישראל.

Sala-i-Martin, Xavier, 2002. "15 Years of New Growth Economics: What Have We Learnt?" *Discussion Paper No. 0102-47*, Department of Economics, Columbia University (April), p. 10.

משרד הבריאות, 2012. **מוסדות האשפוז והיחידות לאשפוז יום בישראל 2011**, משרד הבריאות, תחום מידע, שירותי מידע ומחשוב (מקוון).

אדי-רקח, אודרי, הדר בירן ושירה פרידמן-גולדברג, 2011. "חטיבות ביניים: מאפיינים ואתגרים", סקירה המוגשת לוועדת המומחים לתחום: שפה ואוריינות, האקדמיה הישראלית למדעים (מקוון).

גוטליב, דניאל, ואלכסנדר פרומן, 2011. "הוצאות חינוך של משקי בית צעירים לפי חמישונים, 1999--2009", המוסד לביטוח לאומי, סמנכ"ל מחקר ותכנון (מקוון).

דגן-בוזגלו, נוגה, 2010. **היבטים של הפרטה במערכת החינוך**, מרכז אדווה (מקוון).

צדיק, עמי, ועמר שוורץ, 2009. **תשלומי הורים במערכת החינוך: אומדן התשלומים והשלכות חברתיות**, מרכז המחקר והמידע של הכנסת (מקוון).

משרד הרווחה, 2014. **דין וחשבון שנתי לשנת 2013**, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, הממונה על העמדת מידע לציבור (מקוון).

מיטל יסעור בית-אור, 2010. "ליצמן: ביטוח סיעודי לכולם: מס הבריאות יעלה בחצי אחוז", *ynet*, 22.10.2010.

Willig, Robert D., 1993. "Public versus Regulated Private Enterprise," *World Bank Research Observer*, pp. 155—180 (online).

Yvrande, Anne, 2000. "The New British Railways Structure: A Transaction Cost Economics Analysis," *DRUID Working Paper No. 00-05*, Danish Research Unit for Industrial Dynamics (online).

Huber, Evelyne, and John D. Stephens, 2000. "The Political Economy of Pension Reform: Latin America in Comparative Perspectives," *Occasional Paper No. 7*, United Nations Research Institute for Social Development (online).

Diane Ravitch, 2012. "How, and How Not, to Improve the Schools," *The New York Review of Books*, March 22.

***